

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายละเอียดเกี่ยวกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

แนวนโยบาย

ภายใต้แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่จะต้องส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกร เพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรภายใต้หลักการที่ประชาชนมีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจในการกำหนดแผนการพัฒนาพื้นที่ด้วยตนเอง เพื่อให้ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางให้เกษตรกรได้เข้ามามีส่วนร่วมคิด วิเคราะห์ วางแผนและบริหารจัดการแผนด้วยตนเอง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะทำหน้าที่ในการสนับสนุนด้านการบริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมงรวมทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญแก่เกษตรกรในลักษณะบูรณาการ ณ จุดเดียว คือ ที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ในการจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จะไม่เน้นในด้านของอาคาร สิ่งก่อสร้าง แต่จะเน้นด้านความสำคัญของชุมชนเป็นหลัก วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์

1. ปรับเปลี่ยนกระบวนการในการพัฒนาการเกษตรที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันเกษตรกรและชุมชน มีโอกาสและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนด้วยตนเอง และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในลักษณะบูรณาการ
2. ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของส่วนราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับท้องถิ่น
3. เพิ่มศักยภาพของชุมชนในการวางแผนและพัฒนาตนเอง ในด้านการพัฒนาการเกษตร เสนอแนะให้มีการใช้ประโยชน์จากงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการออมและระดมทุนของชุมชน เพื่อการลงทุนทางธุรกิจ

เป้าหมาย

ได้จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในปี 2546 รวม 7,125 ตำบล ประกอบด้วย

1. ศูนย์นำร่อง จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแม่ข่ายในการเรียนรู้ระดับประเทศ จำนวน 8 ศูนย์

2. ศูนย์หลัก จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแม่ข่ายในการเรียนรู้ระดับจังหวัด (จังหวัดละ 1-2 แห่ง) จำนวน 99 ศูนย์
3. ศูนย์ขยาย จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแม่ข่ายในการเรียนรู้ระดับอำเภอ (อำเภอละ 1 แห่ง) จำนวน 769 ศูนย์
4. ศูนย์เตรียมการ จัดตั้งครอบคลุมทุกตำบลที่มีพื้นที่การเกษตร จำนวน 6,249 ศูนย์ โดยการเรียนรู้จากศูนย์ตัวอย่างทั้ง 3 ประเภท

องค์ประกอบของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

1. ที่ทำการศูนย์ จัดตั้งขึ้นเป็นเพียงศูนย์กลางของชุมชน มิใช่จัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ จึงใช้อาคารสถานที่ที่มีอยู่แล้วในชุมชน ปกติจะขอใช้สถานที่ของ อบต.เป็นหลัก ซึ่งจะเป็นที่รวบรวม นำเสนอและบริการข้อมูล ตลอดจนใช้เป็นที่พักผ่อน จัดเวทีชาวบ้าน ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น
2. คณะกรรมการบริหารศูนย์ ประกอบด้วยตัวแทนของชุมชน ตัวแทนกลุ่มจากสาขาอาชีพต่างๆ ตัวแทน อบต. และตัวแทนหมู่บ้าน โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบตำบลทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ความสำคัญของคณะกรรมการบริหารศูนย์ก็คือการร่วมกับเกษตรกรในชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล และบริหารจัดการทรัพยากรด้านการเกษตรงบประมาณ และโครงการต่างๆ
3. แผนพัฒนาการเกษตรของตำบล ซึ่งเกิดจากชุมชนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาให้ครอบคลุมทั้งด้านกายภาพ เช่น ดิน แหล่งน้ำ ป่าชุมชน และด้านการเกษตร เช่น การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมงและด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมหลักของตำบลคืออะไร จะปรับปรุงในส่วนไหน จะถ่ายทอดความรู้เรื่องอะไร และจะลงทุนทางธุรกิจชุมชนอย่างไร
4. จุดถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือจุดสาธิตการเกษตร ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ เกษตรผสมผสาน และอื่น ๆ โดยพิจารณาคัดเลือกจากฟาร์มของเกษตรกรที่ดำเนินการจนประสบผลสำเร็จในอาชีพ สามารถเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ และนำไปปฏิบัติของเกษตรกรในตำบล โดยมีวิทยากรเกษตรกร ซึ่งเป็นเจ้าของจุดสาธิตการเกษตรทำหน้าที่วิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

เป็นศูนย์กลางในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศูนย์ข้อมูลการเกษตรของชุมชน ได้แก่ ข้อมูลทางกายภาพ ข้อมูลการเกษตร ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม และอื่น ๆ

2. ศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

- (1) มีจุดสาธิตในการศึกษาเรียนรู้ของชุมชน
- (2) มีวิทยากรเกษตรกรเป็นผู้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรด้วยกัน
- (3) มีส่วนราชการต่าง ๆ เข้าไปถ่ายทอดความรู้

3. ศูนย์บริการเกษตรกร

- (1) เกษตรกรขอรับบริการบริการจากรัฐผ่านศูนย์ฯ
- (2) ส่วนราชการมาให้บริการผ่านศูนย์ฯ

4. เวทีชาวบ้านเพื่อการวางแผนพัฒนา

- (1) สร้างเวทีชาวบ้านให้เกิดการวิเคราะห์ปัญหาและหาศักยภาพของชุมชน
- (2) นำเสนอแผนขอรับการสนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่นส่วนราชการ ฯลฯ

5. เวทีบูรณาการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- (1) บูรณาการ แผนงาน โครงการ ในตำบล
- (2) ส่วนราชการต่าง ๆ มาปฏิบัติงานร่วมกันตามแผน

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์ บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

1. คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ มีจำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
- 2) ผู้แทนสถาบันเกษตรกรและหรือกลุ่มอาชีพการเกษตรในตำบล ไม่เกิน 2 คน
- 3) อาสาสมัครเกษตรกรที่มีอยู่ในตำบล จำนวน 1-4 คน
- 4) ผู้แทนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน

5) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่ง ในการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ร่วมกับผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และผู้แทนสถาบันเกษตรกรจำนวน 2 คน สำหรับประธานกรรมการ จะต้องได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยมีองค์ประชุมไม่น้อยกว่า 2 ใน 3

2. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ

1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์

- 1.1) จัดทำข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์

1.2) จัดการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ทุกเดือน พิจารณากิจกรรม/โครงการ การวางแผน การปฏิบัติงาน และการติดตามผล

1.3) กระตุ้นให้ผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนพัฒนาด้านการเกษตร

1.4) วางแผนการปฏิบัติงานของศูนย์ร่วมกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

1.5) ประสานงานจัดหางบประมาณและบริหารจัดการเงินทุนของศูนย์ (ในกรณีที่มีเงินทุน)

1.6) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรม

2) ด้านการจัดกิจกรรมสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร

2.1) จัดทำข้อมูลประจำตำบล ได้แก่ การสำรวจ และรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งกระตุ้นให้เกษตรกรให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับเจ้าหน้าที่รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของตำบล สรุปผลข้อมูลและบริการข้อมูลแก่เกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.2) จัดการถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ การหาความต้องการด้านฝึกอบรม ศึกษาน ฝึกงาน หรือการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร คัดเลือกและพัฒนาจุดสาธิตและวิทยากรเกษตรกร จัดกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้ เช่น การฝึกอบรม ศึกษาน แปลงสาธิต ฯลฯ

2.3) สนับสนุนการจัดทำวิสาหกิจชุมชน (ร่วมกันผลิต รวมกันจำหน่าย)

2.4) ด้านการเตือนภัย ได้แก่ การแจ้งข่าวเตือนภัยให้แก่ชุมชน ให้เฝ้าระวังและแจ้งข่าวให้สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ที่รับผิดชอบทราบเหตุผิดปกติหรือภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช สัตว์ ประมง และภัยเศรษฐกิจอื่น ๆ

2.5) การรับรองรายงานต่าง ๆ เช่น ตรวจสอบความถูกต้องของผู้ประสบภัย สำรวจข้าวนาปีนาปรัง และข้อมูลการเกษตรอื่น ๆ

2.6) สนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายทั้งด้านกลุ่มผู้ผลิต กลุ่มแปรรูป เครือข่ายการตลาด หรือองค์กรในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

3) ด้านประชาสัมพันธ์

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทุกกิจกรรมของศูนย์ให้ประชาชนรับทราบ และเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ทางหอกระจายข่าว นิทรรศการ จัดกิจกรรม สื่อมวลชน ฯลฯ

บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ

จากการปฏิรูประบบราชการส่งผลให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหน่วยงานและวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานเดียวที่มีหน่วยงานถึงระดับอำเภอ และได้มอบหมายภารกิจหลัก 3 ภารกิจ คือ ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยี ภารกิจการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ภารกิจการพยากรณ์ การเตือนภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช และภัยเศรษฐกิจ

1. การถ่ายทอดเทคโนโลยี

1) การจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จากความต้องการของชุมชนรวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการถ่ายทอดเทคโนโลยี

2) ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยเตรียมการก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่

- การจัดทำหลักสูตร การคัดเลือกเกษตรกร จัดทำกำหนดการ จัดเตรียมสถานที่และเอกสาร จัดหางบประมาณ และจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์

- การสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกร ประสานงานและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการสร้างบรรยากาศและสร้างสัมพันธภาพที่ดีในระหว่างการถ่ายทอดเทคโนโลยี

- การประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่เกษตรกรได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

3) รายงานผลที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยการประมวลสรุปผลการเรียนรู้และความพึงพอใจของเกษตรกร ตลอดจนกิจกรรมหรือวิสาหกิจที่เกิดจากการถ่ายทอดเสนอต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด และเมื่อสิ้นปีงบประมาณจัดทำรายงานผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาพรวมของศูนย์บริการ

4) จัดทำทะเบียนประวัติ โดยการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของเกษตรกรผู้ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละเรื่อง จัดแยกออกเป็นหมวดหมู่ตามสาขาอาชีพ รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลของวิทยากรที่ถ่ายทอดความรู้ จัดแยกเป็นวิทยากรจากหน่วยงานราชการ และวิทยากรเกษตรกร

2. การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร

1) ข้อมูลพื้นฐานประจำตำบล โดยการรวบรวมข้อมูลประจำตำบลที่มีทั้งหมดมาปรับปรุงจัดทำในรูปแบบต่างๆ ที่เข้าใจง่าย เช่น รูปแผนที่ ตาราง รูปภาพ แล้วนำเสนอในเวทีชุมชน

เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำเป็นเอกสารข้อมูลหลักของตำบล เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลและการปฏิบัติงานด้านต่างๆ

2) ข้อมูลภาวะการผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และผ่านการวิเคราะห์ของคณะกรรมการบริหารศูนย์ ซึ่งควรจะต้องมีการจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุก 2 เดือน

3) ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรดำเนินการจัดทำทะเบียนเกษตรกรให้ครบทุกครัวเรือน รวมทั้งการปรับปรุงและตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์บริการฯ

3. การพยากรณ์และการเตือนภัย

1) การพยากรณ์ ดำเนินการสำรวจข้อมูลตามแบบรายงานการคาดคะเนผลผลิตไม้ผล จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ ลิ้นจี่ ลำไย กาแฟ เงาะ มังคุด ทุเรียน มะม่วง และมะนาว โดยการสำรวจและรายงาน 3 ช่วง คือ ช่วงติดดอก ช่วงติดผลอ่อน และช่วงให้ผลผลิตแล้วส่งให้อำเภอ และนำผลการคาดคะเนผลผลิตที่ได้รับจากจังหวัด อำเภอแจ้งให้เกษตรกรทราบ

2) การเตือนภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช ภัยเศรษฐกิจ ดำเนินการ ดังนี้

2.1) เมื่อได้รับข้อมูลการเตือนภัยจากส่วนกลางผ่านจังหวัด อำเภอแจ้งให้เกษตรกรทราบก่อนเกิดเหตุการณ์ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง ศัตรูพืชระบาด ราคาผลผลิตตกต่ำ เป็นต้น

2.2) เมื่อพบเหตุผิดปกติ หรือภัยเริ่มต้น เช่น น้ำท่วมฉับพลัน คลองชลประทานชำรุด เกิดโรคระบาดพืช สัตว์ ประมง ปริมาณผลผลิตมากเกินกว่าที่คาดคะเนไว้หลายเท่า การชุมนุมเรียกร้องของเกษตรกร เป็นต้น ให้แจ้งด่วนไปยังอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ การรายงานภัย เช่น เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช หรือภัยเศรษฐกิจ ให้รีบรายงานความเสียหายไปยังอำเภอภายใน 24 ชั่วโมง ให้มีการกลั่นกรองรายงานโดยรอบคอบตามระเบียบของทางราชการ โดยระดับตำบลต้องผ่านคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการ

ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับจากศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

1. มีศูนย์กลางในการให้บริการของหน่วยงานต่าง ๆ แก่เกษตรกร เช่น การบริการตรวจวิเคราะห์ดิน การบริการตรวจสอบสารพิษตกค้างในพืชผล การตอนสัตว์ ผสมเทียม การตรวจน้ำบ่อปลา เป็นต้น

2. ได้รับการบริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ รวมทั้งการพยากรณ์ การเตือนภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช และภัยเศรษฐกิจ

3. เป็นแหล่งให้ความรู้และเทคโนโลยีที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ชุมชน

4. ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และเทคนิคในการทำการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง พัฒนาที่ดิน และอื่น ๆ
5. เป็นศูนย์รวมและเป็นสถานที่ประชุม พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ของ เกษตรกรในชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชน กำหนดทิศทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม
6. เป็นจุดที่รวบรวม หรือแสดงผลผลิตกันท์ของตำบล เพื่อจัดให้มีการจำหน่ายผลผลิต หรือ ซื่อขายโดยตรง
7. เป็นสถานที่ติดต่อยื่นคำร้อง คำขอรับบริการของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรทั้ง ด้านพืช สัตว์ ประมง และอื่น ๆ เพื่อเสนอให้แก่งานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ (กรมส่งเสริม การเกษตร, 2549)

ภาคผนวก ข

รายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ คู่มือการปฏิบัติงาน วิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอ ผู้รับผิดชอบศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

จากการปฏิรูประบบราชการส่งผลให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหน่วยงานและวิธีการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานเดียวที่มีหน่วยงานถึงระดับอำเภอ และได้มอบหมายภารกิจหลัก 3 ภารกิจ คือ ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยี ภารกิจการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ภารกิจการพยากรณ์ การเตือนภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช และภัยเศรษฐกิจ ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ ได้มีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดและวิธีปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจ สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานนี้ โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ภารกิจที่ 1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

1. การจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

1.1 สำรวจปัญหา ความจำเป็น และความต้องการความรู้ของเกษตรกรรวมทั้ง โครงการที่ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อกำหนดความจำเป็นในการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยศึกษาจาก

- แผนพัฒนาตำบล
- แผนพัฒนาการเกษตรทุกด้านระดับตำบล
- การประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
- โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ
- อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- คลินิกเกษตร
- การจัดเวทีชาวบ้าน
- ข้อมูลที่ได้จากการเยี่ยมเกษตรกร
- ผู้รับผิดชอบดำเนินการ
- ผู้แทนเกษตรกรแต่ละสาขาอาชีพ
- ผู้แทนเกษตรกรแต่ละสาขาอาชีพ

1.2 นำผลสรุปที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการถ่ายทอดเทคโนโลยีจัดทำเป็นแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในชุมชน โดยกำหนดเป็นแผนรายปีและรายเดือน ทั้งนี้แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบลและจำต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ โดยมี

- 1) กำหนดการจัดทำแผนรายปี และแผนรายเดือน

2) มีองค์ประกอบของแผน ดังนี้

1. ประเด็น/เรื่องที่เกี่ยวข้องเทคโนโลยี
2. ความจำเป็นและเหตุผลสนับสนุน
3. กลุ่มเป้าหมายที่จะต้องได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
4. วิทยากร และวิธีดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี
5. กำหนดเวลา
6. งบประมาณค่าใช้จ่าย และแหล่งงบประมาณ
7. วิธีการวัดผล ประเมินผล และติดตามผลสำเร็จของการถ่ายทอดเทคโนโลยี
8. ผลลัพธ์

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนจะต้องแบ่งแยกเป็น

แผนถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เจ้าหน้าที่ดำเนินการเอง

แผนถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ต้องการให้หน่วยงานอื่นมาดำเนินการ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

หมายเหตุ ในการจัดทำแผนรายเดือนนั้น จะต้องนำแผนรายปีมาทบทวนความจำเป็นและเมื่อมีปัญหาและความจำเป็นเร่งด่วนเกิดขึ้น จึงนำมากำหนดในแผนรายเดือน

1.3 รวบรวมและนำเสนอแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

2. ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

2.1 ขั้นเตรียมการก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละครั้ง ดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) การจัดทำหลักสูตร/โครงการ และขออนุมัติดำเนินการ
- 2) คัดเลือกเกษตรกรที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาและความต้องการที่เกษตรกรได้ระบุไว้ตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละเรื่อง ทั้งนี้ จะต้องมิใช่เป็นการบังคับหรือเกณฑ์ให้เกษตรกรมาเข้ารับการอบรม แต่ต้องเป็นการรับความรู้เพื่อนำไปใช้พัฒนาการประกอบอาชีพด้วยตนเอง และจะต้องมีจำนวนเกษตรกรไม่มากเกินไปเหมาะสมต่อการเรียนรู้ในเชิงคุณภาพ

3) จัดทำกำหนดการถ่ายทอดเทคโนโลยี

4) จัดเตรียมสถานที่

5) จัดเตรียมเอกสารประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยี

6) จัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ฯลฯ

7) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
หมายเหตุ กรณีที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรดำเนินการเอง จะต้องดำเนินการครบทุกข้อ (1-7)

กรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการประสานงานเฉาะ ข้อ 2 การแจ้งผู้เข้ารับการอบรม และ ข้อ 4 ประสานงานเรื่องสถานที่

2.2 ชั้นระหว่างดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละครั้ง ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้เกษตรกรได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันประเมินผล การเรียนรู้ด้วยตัวของเกษตรกรเอง

2) ประสานงานและอำนวยความสะดวกในระหว่างการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร

3) ช่วยสร้างบรรยากาศที่จะสนับสนุนให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

4) ช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในระหว่างการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของเกษตรกรในชุมชน

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ - เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

- วิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ กรณีที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรดำเนินการเอง จะต้องปฏิบัติงานในทุกข้อ 1-4

กรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการถ่ายทอด เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะต้องดำเนินการปฏิบัติในเรื่องของการประสานงานกับวิทยากรให้ถ่ายทอดตามกระบวนการเรียนรู้ทั้งข้อ 1-4 ด้วย

2.3 ขั้นตอนภายหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละครั้ง ดำเนินการดังต่อไปนี้

ประเมินผลการเรียนรู้ ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่เกษตรกรได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ

3. การรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.1 ขั้นตอนภายหลังเสร็จสิ้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละครั้ง ดำเนินการดังนี้

1) ประมวลสรุปผลการเรียนรู้และความพึงพอใจของเกษตรกรที่มาเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี รายละเอียดจากข้อ 2.3

2) นำเสนอผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด ได้รับทราบ เพื่อให้สำนักงานเกษตรจังหวัดได้ใช้เป็นข้อมูลในการประมวลผลสรุปการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาพรวมของจังหวัด เพื่อการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ

3.2 จัดทำรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาพรวมของศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ โดยดำเนินการดังนี้

1) ประมวลสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการที่เกษตรกรได้นำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ปฏิบัติ ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติ ปัญหาอุปสรรคที่พบในการนำความรู้ไปใช้

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ

2) นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการที่เกษตรกรได้นำความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปใช้ปฏิบัติ ให้แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด ได้รับทราบ เพื่อให้สำนักงานเกษตรจังหวัดได้ใช้เป็นข้อมูลในการประมวลผลสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาพรวมของจังหวัด เพื่อการประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4. จัดทำทะเบียนประวัติ

4.1 รวบรวมข้อมูลรายละเอียดเกษตรกรผู้ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีในแต่ละเรื่อง โดยจัดแยกออกเป็นหมวดหมู่ตามสาขาอาชีพนั้น ๆ

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของวิทยากรที่มาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- วิทยากรจากหน่วยราชการต่าง ๆ แยกตามสาขาอาชีพ หรือประเด็นเรื่องที่ทำการถ่ายทอด
- วิทยากรเกษตรกร หรือผู้รู้ หรือปราชญ์ชาวบ้านที่ประกอบอาชีพการเกษตรด้านนั้น ๆ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ

ภารกิจที่ 2 การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร

1. ข้อมูลพื้นฐานประจำตำบล

1.1 ร่วมกับเกษตรกรอาสาแต่ละสาขาอาชีพและคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ในการรวบรวมข้อมูลประจำตำบลทั้งหมดที่มีอยู่ในพื้นที่ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของแผนที่ แผนที่ แผนที่ กราฟ หรือตัวเลข ข้อมูลดังกล่าว เช่น ขอบเขตตำบล จำนวนหมู่บ้าน ครัวเรือน ประชากร พื้นที่การเกษตร สาขาต่างๆ อาชีพ ผลผลิตเฉลี่ย ต้นทุนการผลิต รายได้ กลุ่ม องค์กร วิถีชีวิต การคมนาคม แหล่งน้ำ รางสี ฝูงนาง โรงงาน กลุ่มแปรรูป ตลาด ฯลฯ

1.2 นำข้อมูลตามข้อ 1 มาทำการปรับปรุงแล้วจัดทำในรูปแผนที่ ตาราง กราฟ รูปภาพ หรือตัวเลขที่เข้าใจง่าย โดยการจัดเวทีชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และใช้เป็นข้อมูลหลักของตำบล

1.3 นำข้อมูลที่ปรับปรุงและผ่านเวทีชาวบ้านแล้วมาจัดทำเอกสารข้อมูลหลักของตำบล ประจำปี..... พร้อมจะเผยแพร่ และใช้ประโยชน์ เพื่อวางแผนปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ หรือแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบล

1.4 ส่งข้อมูลประจำตำบลให้อำเภอและสำเนาเก็บไว้ที่ศูนย์บริการฯ 1 ชุด เป็นข้อมูลประจำปี.....ของตำบล.....

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ - เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
- เกษตรอาสาแต่ละด้าน

2. ข้อมูลภาวะการผลิตพืช ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ

2.1 ร่วมกับเกษตรกรอาสา จัดเก็บข้อมูลหมู่บ้านเกี่ยวกับการผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และผ่านการวิเคราะห์ของคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ

2.2 รวบรวมข้อมูลแต่ละหมู่บ้านเป็นข้อมูลตำบลส่งอำเภอ และสำเนาเก็บไว้ที่ศูนย์บริการฯ หรือตัวเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์

2.3 จัดทำรายงานข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุก 2 เดือน

2.4 ส่งข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วให้อำเภอและสำเนาไว้ที่ศูนย์บริการฯ หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ - เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
- เกษตรอาสาแต่ละด้าน

หมายเหตุ จะดำเนินการก็ต่อเมื่อส่วนกลางสั่งการ

3. ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

3.1 จัดทำทะเบียนเกษตรกรให้ครบทุกครัวเรือน

3.2 เก็บรวบรวมทะเบียนเกษตรกรไว้ที่ศูนย์บริการฯ

3.3 ดำเนินการปรับปรุงและตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ - เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ
หมายเหตุ - จะดำเนินการก็ต่อเมื่อส่วนกลางสั่งการ

ภารกิจที่ 3 การพยากรณ์และการเตือนภัย

1. การพยากรณ์

1.1 ดำเนินการสำรวจข้อมูลตามแบบรายงานคาดคะเนผลผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ ลิ้นจี่ ลำไย กาแฟ เงาะ มังคุด ทุเรียน มะม่วง และมะนาว โดยการสำรวจและรายงาน 3 ช่วง คือ ช่วงติดดอก ช่วงติดผลอ่อน และช่วงให้ผลผลิตแล้ว ส่งให้อำเภอ

1.2 นำผลการคาดคะเนผลผลิตที่ได้รับจากจังหวัด อำเภอ แจ้งให้เกษตรกรทราบ
ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ

2. การเตือนภัย (ภัยธรรมชาติ, ภัยศัตรูพืช, ภัยเศรษฐกิจ)

2.1 รับข้อมูลการพยากรณ์จากส่วนกลาง หรือจังหวัด อำเภอ แล้วรีบแจ้งการพยากรณ์ให้เกษตรกรทราบ ก่อนเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น

- น้ำท่วม - ฝนแล้ง - ศัตรูพืชระบาด - ราคาผลผลิตตกต่ำ (แจ้งก่อนฤดูปลูก) ฯลฯ

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอ

2.2 เมื่อพบเห็นเหตุผิดปกติ หรือภัยเริ่มต้น ให้แจ้งด่วนไปยังอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เหตุผิดปกติ หรือภัยเริ่มต้นดังกล่าว เช่น

- น้ำท่วมฉับพลัน

- คลองชลประทานชำรุด

- พบเห็นโรคระบาดพืช สัตว์ ประมง

- ปริมาณผลผลิตมากเกินกว่าที่คาดคะเนผลผลิตไว้หลายเท่า

- การชุมชนเรียกร้องของเกษตรกร ฯลฯ

2.3 การรายงานภัย

1) เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ ศัตรูพืชหรือภัยเศรษฐกิจขึ้นแล้ว ให้รีบรายงานความเสียหายเบื้องต้นไปยังอำเภอทันที

2) กรณีที่ต้องการแจ้งความเสียหาย เพื่อขอรับความช่วยเหลือ ให้มีการกลั่นกรอง รายงานตามลำดับชั้น ตามระเบียบของทางราชการ โดยระดับต่ำจะต้องผ่านคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ฯ การรายงานภัย เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช หรือภัยเศรษฐกิจ ให้รีบรายงานความเสียหาย ไปยังอำเภอ ภายใน 24 ชั่วโมง ให้มีการกลั่นกรองรายงานโดยรอบคอบ ตามระเบียบของ ทางราชการ โดยระดับต่ำจะต้องผ่านคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2549)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง “การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบ
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่”

ผู้วิจัย นางสาว อรุณช ใจแก้ว รหัสประจำตัวนักศึกษา 4828102

ภาควิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชื่อ-สกุล ผู้ให้ข้อมูล.....

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามในลักษณะให้ประเมินตนเอง รวบรวมข้อมูลของการปฏิบัติงาน
ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่
กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน โปรดกรอกข้อมูลให้ครบถ้วนทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อได้ข้อมูลครบสมบูรณ์
และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และรับผิดชอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

() โสด

() สมรสและอยู่ด้วยกัน

() สมรสแยกกันอยู่

() หม้าย/หย่าร้าง

4. ภูมิลำเนา

() ภูมิลำเนาอยู่ในตำบลที่รับผิดชอบศูนย์

() ภูมิลำเนาอยู่ต่างตำบลกับที่รับผิดชอบศูนย์

() ภูมิลำเนาอยู่ต่างอำเภอกับที่รับผิดชอบศูนย์

() ภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดกับที่รับผิดชอบศูนย์

5. ระดับการศึกษา

() ปวช. หรือเทียบเท่า

() ปวส. หรือเทียบเท่า

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี ระบุ.....

6. ปัจจุบันท่านมีรายได้จากเงินเดือนประจำ.....บาท

7. ท่านมีอาชีพเสริมรายได้นอกเหนือจากรับราชการหรือไม่

() ไม่มี

() มี ระบุ.....

8. ปัจจุบันครอบครัวของท่านมีรายได้ทั้งหมด.....บาท/เดือน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. ระดับตำแหน่ง

- () เจ้าหน้าที่งานการเกษตร ระดับ..... () เจ้าหน้าที่งานเคหกิจเกษตร ระดับ.....
 () นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ระดับ..... () เจ้าหน้าที่บริหารการเกษตร ระดับ.....
 () อื่นๆ.....

2. ท่านรับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจำนวน.....ศูนย์ฯ

3. ประเภทของศูนย์ฯที่ท่านรับผิดชอบรับผิดชอบ

- () ศูนย์นำร่อง () ศูนย์หลัก
 () ศูนย์ขยาย () ศูนย์เตรียมการ

4. ท่านรับราชการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นเวลา.....ปี

5. ท่านรับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นระยะเวลา.....ปี

6. ท่านได้รับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ด้านการเกษตรและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้งจากภาครัฐและเอกชนจำนวน.....ครั้ง/ปี

7. ท่านเคยได้ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรหรือ ด้านอื่นๆเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแก่เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปในลักษณะเป็นกลุ่มจำนวน.....ครั้ง/ปี

8. ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
 คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ข้อความ	คำตอบ	
	ถูก	ผิด
1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลมี 3 ประเภท คือศูนย์นำร่อง ศูนย์หลัก ศูนย์ขยาย	/	/
2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล เป็นกรรมการและผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโดยตำแหน่ง	/	/
3. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ฯ เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของส่วนราชการในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับท้องถิ่น	/	/
4. การจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จะเน้นในด้านของอาคาร สิ่งก่อสร้าง และด้านความสำคัญของชุมชนเป็นหลัก	/	/
5. ภารกิจของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล ได้แก่ ภารกิจการถ่ายทอดเทคโนโลยี ภารกิจการจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ภารกิจการพยากรณ์ การเตือนภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช และภัยเศรษฐกิจ	/	/
6. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเป็นศูนย์กลางข้อมูลการเกษตรของชุมชน ได้แก่ ข้อมูลทางกายภาพ ข้อมูลการเกษตร ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม และอื่น ๆ	/	/
7. คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ประกอบด้วยตัวแทนของชุมชน ตัวแทนกลุ่มจากสาขาอาชีพต่างๆ ตัวแทน อบต. และตัวแทนหมู่บ้าน โดยมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบตำบลทำหน้าที่เป็นเลขานุการ	/	/

ข้อความ	คำตอบ	
	ถูก	ผิด
8. ความสำคัญของคณะกรรมการบริหารศูนย์ คือการร่วมกับเกษตรกรในชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล และบริหารจัดการทรัพยากรด้านการเกษตรงบประมาณและโครงการต่างๆ	/	
9. ประธานกรรมการ จะต้องได้รับการคัดเลือกจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยมีองค์ประชุมครบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทั้งหมด		/
10. ข้อมูลภาวะการผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม และผ่านการวิเคราะห์ของคณะกรรมการบริหารศูนย์ ซึ่งควรจะต้องมีการจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกเดือน		/
11. การพยากรณ์ ดำเนินการสำรวจข้อมูลตามแบบรายงานการคาดคะเนผลผลิตไม้ผลทั้งหมดที่มีการปลูกในพื้นที่ โดยการสำรวจและรายงาน 2 ช่วง คือ ช่วงติดดอก และช่วงให้ผลผลิตแล้วส่งให้อำเภอ		/
12. การรายงานภัย เช่น เมื่อเกิดภัยธรรมชาติ ภัยศัตรูพืช หรือภัยเศรษฐกิจ ให้รับรายงานความเสียหายไปยังอำเภอ ภายใน 48 ชั่วโมง ให้มีการกลั่นกรองรายงาน โดยรอบคอบตามระเบียบของทางราชการ โดยระดับตำบลต้องผ่านคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการ		/
13. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นแหล่งให้ความรู้และเทคโนโลยีที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ชุมชน	/	
14. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นศูนย์รวมและเป็นสถานที่ประชุม พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ของเกษตรกรในชุมชน ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชน กำหนดทิศทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม	/	
15. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นสถานที่ติดต่อยื่นคำร้องคำขอรับบริการของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง และอื่น ๆ เพื่อเสนอให้แก่อนุหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ	/	

9.โปรดระบุระดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจต่อไปนี้ที่ท่านคิดว่ามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานในหน้าที่ของท่าน

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยจูงใจ					
1. ผลสัมฤทธิ์ในปฏิบัติงาน คือ เมื่อผลงานสำเร็จจะเกิดความรู้สึกพอใจในผลสำเร็จของงานนั้น					

ปัจจัย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. การได้รับการยอมรับนับถือ คือ การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลต่างๆเช่นผู้บังคับบัญชา หรือจากเพื่อนร่วมงาน และจากผู้มาขอคำปรึกษา					
3. ความก้าวหน้า คือ การได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หรือได้รับการฝึกอบรม					
4. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ คือ เป็นงานที่น่าสนใจต้องอาศัยความริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทาย					
5. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในสายงานในอนาคต หมายถึงการที่บุคคลได้รับการแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานและในทักษะวิชาชีพ					
6. ความรับผิดชอบ คือ ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด					
ปัจจัยเสริม					
1. นโยบายและการบริหาร ได้แก่ การจัดการและการบริหารงานขององค์กร การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร					
2. วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานการนี้เทศงาน และความยุติธรรมในการบริหาร					
3. ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา					
4. ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา					
5. ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน					
6. เงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือนในหน่วยงานเป็นที่พอใจของบุคคลที่ทำงาน					
7. ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องาน ความมั่นคงในการทำงาน หรือความมั่นคงขององค์กร					
8. สภาพการทำงาน ได้แก่ สภาพทางกายภาพของสถานที่ทำงาน เช่น แสง เสียง อากาศ รวมทั้งลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่นๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ					
9. ความเป็นอยู่ส่วนตัว ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ผู้ปฏิบัติงานถูกแต่งตั้งไปทำงานในที่ทำงานแห่งใหม่ซึ่งห่างไกลจากครอบครัว					
10. ตำแหน่งหน้าที่ในหน่วยงาน เป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมความมีเกียรติและศักดิ์ศรี					

ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ (ในรอบหนึ่งเดือนที่ผ่านมา)

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย / หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง (กรุณาระบุจำนวนครั้งหรือเรื่องลงในช่องปฏิบัติ)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ	ปฏิบัติ (ครั้งหรือ เรื่อง/เดือน)	ไม่ ปฏิบัติ	ไม่มี ภาระหน้าที่ ในพื้นที่ รับผิดชอบ
1. การทำแผน / ผลการปฏิบัติงานและการถ่ายทอดเทคโนโลยี			
1.1 การทำแผนปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบศูนย์บริการฯ			
- มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานในการถ่ายทอดเทคโนโลยี (เรื่อง)			
- ผลการปฏิบัติการได้ตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี (เรื่อง)			
- กิจกรรมที่มีการปฏิบัติเพิ่มใหม่(กิจกรรมที่อยู่นอกเหนือจากแผน) (เรื่อง)			
1.2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของศูนย์บริการฯ			
- มีการจัดทำแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี (เรื่อง)			
- ผลได้ตามแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี (เรื่อง)			
- กิจกรรมที่มีการปฏิบัติเพิ่มใหม่(กิจกรรมที่อยู่นอกเหนือจากแผน) (เรื่อง)			
2. การประชุมเยี่ยมเยียนเกษตรกร			
2.1 ผลการเยี่ยมเกษตรกร			
- เยี่ยมเกษตรกรในลักษณะรายบุคคล (จำนวนครัวเรือน)			
- เยี่ยมเกษตรกรในลักษณะเป็นกลุ่ม (จำนวนครัวเรือน)			
2.2. การประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์			
- ท่านได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ (ครั้ง)			
2.3 การจัดเวทีชุมชน			
- ท่านได้ดำเนินการจัดเวทีชุมชน (ครั้ง)			
3. การปฏิบัติงานตามภารกิจในรอบ 1 เดือน			
3.1 การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร			
- การจัดทำข้อมูลรายงาน ภาวะการผลิตด้านพืช (ครั้ง)			
- การจัดทำข้อมูลรายงาน ภาวะการผลิตด้านสัตว์ (ครั้ง)			
- การจัดทำข้อมูลรายงาน ภาวะการผลิตด้านประมง (ครั้ง)			
- การปรับปรุงข้อมูลกายภาพพื้นฐานตามแผนพัฒนาตำบล (ครั้ง)			
- การปรับปรุงข้อมูลชีวภาพพื้นฐานตามแผนพัฒนาตำบล (ครั้ง)			
- การปรับปรุงข้อมูลเศรษฐกิจพื้นฐานตามแผนพัฒนาตำบล (ครั้ง)			
- การปรับปรุงข้อมูลสังคมพื้นฐานตามแผนพัฒนาตำบล (ครั้ง)			

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ	ปฏิบัติ (ครั้งหรือ เรื่อง/เดือน)	ไม่ ปฏิบัติ	ไม่มี ภาระหน้าที่ ในพื้นที่ รับผิดชอบ
3.2 การพยากรณ์พืช 19 ชนิด (ข้าว พืชไร่ พืชผัก - ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)			
- ศูนย์ของท่านได้รับข้อมูลการพยากรณ์พืช 19 ชนิด (ถ้าไม่ได้รับข้อมูลกรุณา ข้ามไปตอบข้อ3.3)			
- ศูนย์ของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร (ถ้าไม่ได้ปฏิบัติกรุณาข้ามไปตอบ ข้อ3.3)			
- ท่านใช้การประชุมเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
- ท่านใช้ออกสารเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
- ท่านใช้การตีพิมพ์เป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
- ท่านใช้หอกระจายข่าวเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
3.3 การรายงานการคาดคะเนพืช 8 ชนิด			
- มีการการรายงานการคาดคะเนพืช 8 ชนิด			
3.4 การเตือนภัย			
- ศูนย์ของท่านได้รับข้อมูลการเตือนภัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้าไม่ได้รับ ข้อมูลกรุณาข้ามไปตอบข้อ3.5)			
- ศูนย์ของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร (ถ้าไม่ได้ปฏิบัติกรุณาข้ามไปตอบ ข้อ3.5)			
- ท่านใช้การประชุมเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
- ท่านใช้ออกสารเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
- ท่านใช้ตีพิมพ์เป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
- ท่านใช้หอกระจายข่าวเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลสู่เกษตรกร			
3.5 การรายงานภาวะและแนวโน้มการเกิดภัยในพื้นที่			
- ศูนย์ของท่านมีการรายงานเกี่ยวกับภาวะและแนวโน้มการเกิดภัยในพื้นที่ (ครั้ง) (ถ้าไม่มีการรายงานกรุณาข้ามไปตอบตอนที่ 4)			
- ท่านใช้โทรศัพท์เป็นวิธีการรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ			
- ท่านใช้โทรสารเป็นวิธีการรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ			
- ท่านใช้ E-mail เป็นวิธีการรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ			
- ท่านใช้หนังสือราชการเป็นวิธีการรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ			

ตอนที่ 4. ปัญหา-อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ
ภารกิจที่ 1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ข้อเสนอแนะ

1.	-

2.	-

3.	-

4.	-

ภารกิจที่ 2 การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการเกษตร ข้อเสนอแนะ

1.	-

2.	-

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

3.	-

4.	-

ภารกิจที่ 3 การพยากรณ์และการเตือนภัย

ข้อเสนอแนะ

1.

2.

3.

4.

ปัญหาอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

1.

2.

3.

4.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ขอขอบคุณที่ท่านได้เสียเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางสาวอรนุช ใจแก้ว

วัน เดือน ปี เกิด

6 เมษายน 2526

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2541

สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียนพระหฤทัยเชียงใหม่

ปีการศึกษา 2544

สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

ปีการศึกษา 2548

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต

(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved